

Prvá pomoc zamestnancom, zamestnávateľom do 250 zamestnancov a živnostníkom (SZČO) pri znižovaní dopadov koronavírusu, je od pondelka 06.04.2020 spustená.

Veľkí zamestnávatelia stále čakajú na Kurzarbeit.

Vláda SR schválila dňa 31.03.2020 podmienky projektu podpory udržania zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, ktorá pre menších zamestnávateľov a živnostníkov¹ znamená možnosť získať príspevky od štátu v súvislosti s pandemickou situáciou a so zmiernením jej následkov.

Štát bude poskytovať viacero príspevkov, ktoré majú pomôcť preklenúť dopady mimoriadnej situácie.

Od 06.04.2020 je možné o časť týchto príspevkov žiadať online na stránke <https://www.pomahameludom.sk/>, o druhú časť príspevkov, ktoré sú závislé na poklese obratu sa bude môcť žiadať taktiež na tejto webovej stránke od 08.04.2020.

Prvá pomoc podnikateľom v čase tejto krízy predstavuje dva druhy príspevkov, prvý druh sa týka len zamestnávateľov, ktorí mali/majú povinnosť prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR.

Druhý príspevok sa týka zamestnávateľov a SZČO, ktorým v dôsledku vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu poklesli tržby.

1. Príspevok pre zamestnávateľov, ktorí mali/majú povinnosť prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu na základe Opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR.

Príspevok sa týka len zamestnávateľov na udržanie pracovného miesta pre zamestnancov, ktorým zamestnávateľ nemôže pridelovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce).

Príspevok na jedného zamestnanca je vo výške vyplatenej náhrady mzdy za čas prekážok v práci, súčasne najviac vo výške 80% priemerného zárobku zamestnanca vyplateného za čas prekážok v práci a súčasne je to suma najviac 1100 eur.

¹ Za samostatne zárobkovú činnú osobu sa na účely poskytnutia príspevku považuje fyzická osoba, ktorá prevádzkuje živnosť, ale vykonáva aj činnosť podľa osobitných zákonov ako sú napr. daňoví poradcovia, advokáti, divadelníci, umelci na základe Autorského zákona, samostatne hospodáriaci roľníci atď.

Je preto logické, že príspevok nie je možné žiadať na zamestnancov, ktorí v čase mimoriadnej situácie, teda od 13.03.2020, boli na PN, čerpali OČR, alebo čerpali dovolenku, či pracovali v rámci home office.

PRÍKLAD: Ak bol zamestnanec v čase od 16.03.2020 do 31.03.2020 doma, pretože mu zamestnávateľ nemohol pridelovať prácu podľa § 142 a jeho náhrada mzdy bola vo výške 600 eur, uplatní si na neho príspevok vo výške 480 eur.

PRÍSPEVOK 1 - na udržanie pracovného miesta pre zamestnávateľov, ktorí mali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti a udržia pracovné miesta

PRÍSPEVOK 2 – na udržanie pracovného miesta pre zamestnávateľov, ktorí nemali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti ale mali pokles tržieb minimálne o 20% a udržia pracovné miesta

Príspevok 2 je aj pre SZČO, ktorí mali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia vykonávania alebo prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti alebo mali povinnosť prerušenia alebo obmedzenia vykonávania alebo prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti, ale ktorým zároveň poklesli tržby o najmenej 20%.

ZAMESTNÁVATEĽ

Za zamestnávateľa sa považuje:

- Právnická osoba, ktorá má sídlo alebo sídlo svojej organizačnej zložky v SR
- Organizačná zložka zahraničnej právnickej alebo fyzickej osoby
- Právnická alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva činnosti podľa zákona o službách zamestnanosti
- Živnostník
- Osoba podnikajúca podľa osobitných predpisov
- Autor, umelec
- Súkromne hospodáriaci roľník.

ZAMESTNANEC

Za zamestnanca na účely poskytnutia príspevku sa považuje zamestnanec v pracovnom pomere.

PRÍSPEVOK č. 1

Zamestnávateľ má nárok na príspevok na každého zamestnanca, ktorému zamestnávateľ nemôže pridelovať prácu z dôvodu prekážky na strane zamestnávateľa (§ 142 Zákonníka práce).

Príspevok na jedného zamestnanca je vo výške vyplatenj náhrady mzdy za čas prekážok v práci, súčasne najviac vo výške 80% priemerného zárobku zamestnanca vyplateného za čas prekážok v práci a súčasne je to suma najviac 1100 eur.

POZOR! Príspevok nie je možné žiadať na zamestnancov, ktorí v čase pandémie, teda od 16.03.2020, boli na PN, čerpali OČR, alebo čerpali dovolenku, či pracovali v rámci homeoffice.

PRÍKLAD: Ak bol zamestnanec v čase od 16.03.2020 do 31.03.2020 doma, pretože mu zamestnávateľ nemohol pridelovať prácu podľa § 142 a jeho náhrada mzdy bola vo výške 600 eur, uplatní si na neho príspevok vo výške 480 eur.

Podmienkou pre poskytnutie príspevku pre zamestnávateľa alebo SZČO, ktorá je zamestnávateľom je vyplatiť zamestnancovi náhradu mzdy vo výške 80 % jeho priemerného zárobku a záväzok, že dva mesiace po mesiaci, za ktorý žiada príspevok, neskončí pracovný pomer, resp. neurobí právny úkon,

ktorým by skončil pracovný pomer so zamestnancom výpoveďou alebo dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce.

Podmienky, ktoré musí zamestnávateľ predložiť, sú uvedené priamo na vyššie uvedenej webovej stránke a sú relatívne podrobné, avšak nahrádzajú sa čestným vyhlásením. Výkazy pre jednotlivých zamestnancov resp. pre náhradu mzdy je možné vpisovať priamo cez výkaz (excel) na stránke. Opatrenia vyslovene uvádza, že

Žiadateľom o príspevok môže byť len subjekt, ktorý vznikol a začal prevádzkovať svoju činnosť najneskôr k 01.02.2020. Skutočnosti, ktoré žiadateľ preukazuje čestným prehlásením, budú predmetom následných kontrol.

Zamestnávateľovi, ktorý v zmysle kolektívnych zmlúv vyplatil zamestnancom náhradu mzdy vo výške 60 % ich priemerného zárobku, sa pri refundácii za príslušné obdobie zohľadní reálne vyplatená náhrada mzdy, max vo výške 880 Eur (poníženie stropu 1 100 eur o 20 %).

Zamestnávateľovi, ktorý v zmysle Zákonníka práce (do účinnosti novely týkajúcej sa osobitných ustanovení v čase MS) vyplatil zamestnancom náhradu mzdy vo výške 100 % ich priemerného zárobku, sa pri refundácii za príslušné obdobie vyplatí príspevok na náhradu mzdy vo výške 80 % priemerného zárobku zamestnanca, maximálne vo výške 1 100 eur.

Maximálna celková výška príspevku pre jedného žiadateľa je 800 tis. eur na obdobie realizácie projektu.

PRÍSPEVOK č. 2

Príspevok je určený zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb, ktorým v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu poklesli tržby.

Maximálna celková výška príspevku pre jedného zamestnávateľa v druhej skupine zamestnávateľov alebo pre zamestnávateľa, ktorý je SZČO, je 200.000 eur mesačne.

Príspevok za marec 2020

Príspevok na jedného zamestnanca je vo výške vyplatenej náhrady mzdy za čas prekážok v práci, súčasne najviac vo výške 80% priemerného zárobku zamestnanca vyplateného za čas prekážok v práci a súčasne je to najviac suma:

- 90 eur pri poklese tržieb o 20% a viac
- 150 eur pri poklese tržieb o 40% a viac
- 210 eur pri poklese tržieb o 60% a viac
- 270 eur pri poklese tržieb o 80% a viac.

Príspevok za apríl 2020

Príspevok na jedného zamestnanca je vo výške vyplatenej náhrady mzdy za čas prekážok v práci, súčasne najviac vo výške 80% priemerného zárobku zamestnanca vyplateného za čas prekážok v práci a súčasne je to najviac suma:

- 180 eur pri poklese tržieb o 20% a viac
- 300 eur pri poklese tržieb o 40% a viac
- 420 eur pri poklese tržieb o 60% a viac
- 540 eur pri poklese tržieb o 80% a viac.

SZČO má nárok na paušálny príspevok na náhradu straty príjmu zo zárobkovej činnosti pre SZČO v rovnakej výške ako je uvedené v odseku vyššie.

V prípade subjektu, ktorý neúčtuje v podvojnóm účtovníctve (účtuje v jednoduchom účtovníctve alebo vedie evidenciu príjmov, uplatňuje si paušálne výdavky) ide o sumu skutočných príjmov prijatých na účet alebo do pokladne.

Zamestnávateľovi, ktorý v zmysle kolektívnych zmlúv vyplatil zamestnancom náhradu mzdy vo výške 60 % ich priemerného zárobku, sa pri refundácii za príslušné obdobie zohľadní reálne vyplatená náhrada mzdy, max vo výške 880 Eur (poníženie stropu 1 100 eur o 20 %).

Zamestnávateľovi, ktorý v zmysle Zákonníka práce (do účinnosti novely týkajúcej sa osobitných ustanovení v čase MS) vyplatil zamestnancom náhradu mzdy vo výške 100 % ich priemerného zárobku, sa pri refundácii za príslušné obdobie vyplatí príspevok na náhradu mzdy vo výške 80 % priemerného zárobku zamestnanca, maximálne vo výške 1 100 eur.

Maximálna celková výška príspevku pre jedného žiadateľa je 800 tis. eur na obdobie realizácie projektu.

Záver

Je evidentné, že vyššie uvedené príspevky sú len pre malých podnikateľov max do 250 zamestnancov, pretože maximálna výška príspevku je relatívne nízka a z našich skúsenosti vieme, že celkové mzdové náklady pri cca 1000 zamestnancov sa pohybujú v rozpätí od 1 do 2 mil. EUR.

Týchto zamestnávateľov sa vyššie uvedené opatrenie Vlády SR netýka, a títo zamestnávatelia stále čakajú na tzv. Kurzarbeit po vzore Nemecka alebo Rakúska, kde dostávajú zamestnanci svoju mzdu v takmer plnej výške.

Vo firmách, ktoré stratili zákazky v dôsledku aktuálnej situácie, je Kurzarbeit výborným opatrením, ktoré dokáže zabrániť masovému prepúšťaniu. Tým, že štát prevezme na seba osobné náklady, umožní zamestnávateľom prežiť. V momente, keď sa situácia zlepší, budú zamestnávatelia pripravení obnoviť výrobu a služby. Kurzarbeit je férové sociálne opatrenie a počas celej doby trvania Kurzarbeitu sa zamestnávatelia zaväzujú pracovať aspoň v nejakom rozsahu cca od 20%. Zamestnávatelia sa zaväzujú udržať pracovné miesta a neprepúšťať zamestnancov v nielen počas režimu Kurzarbeit, ale ešte niekoľko mesiacov po jeho skončení.